

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych

DKZP.WKZ6.440.52.2026.JB
dot. KU/47/26/DKZP

Warszawa, dnia 17.06.2026 r.

Informacja o wyniku kontroli uprzedniej

1. Określenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, które było przedmiotem kontroli:

Zamawiający:	Gmina Lesznowola ul. Gminna 60 05-506 Lesznowola
Rodzaj zamówienia:	roboty budowlane
Przedmiot zamówienia:	Poprawa efektywności energetycznej budynków oświatowych w Gminie Lesznowola
Data wszczęcia postępowania:	12.02.2026 r.
Numer ogłoszenia o zamówieniu:	Dz. U. 31/2026, 105303-2026
Tryb postępowania:	przetarg nieograniczony (procedura, o której mowa w art. 139 ust. 1 ustawy Pzp)
Wartość zamówienia:	92 904 824,37 zł (tj. 21 555 643,71 euro), w tym wartość zamówień, o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt 7 ustawy PZP: 8 000 000,00 zł (tj. 1 856 148,50 euro)
Środki UE:	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności, na podstawie umowy nr KPOD.03.05-IW.04-0072/24 zawartej

w dniu 25.06.2025 r., w ramach inwestycji B1.1.3.
Termomodernizacja instytucji edukacyjnych

Rodzaj procedury: zamówienie klasyczne

2. Informacja o stwierdzeniu naruszeń lub ich braku.

Po przeprowadzeniu kontroli uprzedniej przedmiotowego postępowania na podstawie art. 603 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą Pzp”, w związku z art. 613 ust. 1 i 2 ustawy Pzp, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych na podstawie art. 616 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy Pzp informuje o stwierdzeniu przez zamawiającego naruszenia:

- 1) art. 128 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie wezwania wykonawcy ESA HUB Sp. z o.o. do uzupełnienia podmiotowych środków dowodowych potwierdzających jednoznacznie spełnienie warunku sytuacji ekonomicznej lub finansowej z rozdz. III podrozdz. IX pkt 2 ppkt 3 SWZ – naruszenie zawiera zalecenia pokontrolne;
- 2) art. 118 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez ustalenie w rozdz. III podrozdz. IX pkt 3 SWZ oraz w treści odpowiedzi na pytanie do SWZ nr 1 i 2 z pisma z dnia 24.03.2026 r., że wykonawca nie może polegać na zasobach podmiotu lub podmiotów udostępniających zasoby, w celu wykazania spełnienia warunku sytuacji ekonomicznej lub finansowej, o którym mowa w rozdz. III podrozdz. IX pkt 2 ppkt 3) SWZ,
- 3) art. 124 pkt 1 ustawy Pzp w zw. z § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz.U. z 2020 r. poz. 2415 ze zm., dalej jako: „rozporządzenie”), poprzez wymaganie w rozdziale III podrozdz. XI pkt 2 ppkt 4 SWZ złożenia oświadczenia o aktualności informacji podanych w oświadczeniu składanym na podstawie art. 125 ust. 1 ustawy Pzp, w zakresie szerszym niż przewiduje § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia.

UZASADNIENIE

- 1) W kontrolowanym postępowaniu zamawiający określił warunek udziału w postępowaniu dotyczący sytuacji ekonomicznej lub finansowej wykonawcy, wskazując, że *„warunek zostanie spełniony, jeżeli wykonawca przedstawi dokument potwierdzający, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia w wysokości minimum 5.000.000,00 zł”* (rozdz. III podrozdz. IX pkt 2 ppkt 3 SWZ).

Na potwierdzenie spełnienia powyższego warunku zamawiający żądał w rozdz. III podrozdz. XI pkt 3 ppkt 1 SWZ podmiotowego środka dowodowego, o którym mowa w § 8 ust. 1 pkt 4

Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz.U. z 2020 r. poz. 2415 ze zm., dalej jako: rozporządzenie), tj. dokumentów potwierdzających, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia ze wskazaniem sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Wykonawca ESA HUB Sp. z o.o., którego oferta została najwyżej oceniona, został w dniu 27.04.2026 r. wezwany na podstawie art. 126 ust. 1 ustawy Pzp do złożenia aktualnych na dzień złożenia podmiotowych środków dowodowych, w terminie do dnia 08.05.2026 r.

Wykonawca złożył w dniu 28.04.2026 r. dokumenty, w tym polisę ubezpieczeniową Warta Ekstrabiznes Plus Nr: 920064566451 z dnia 02.04.2026 r., wystawioną przez ubezpieczyciela TUiR WARTA S.A. wraz z aneksem nr 920064566451A01 z dnia 20.04.2026 r. Wykonawca ESA HUB Sp. z o.o. nie złożył wraz z polisą potwierdzenia zapłaty składki. Jak wynika z treści polisy, składka została określona na kwotę 5472 zł i była płatna jednorazowo w terminie do dnia 16.04.2026 r. Ponadto, z aneksu wynikał obowiązek zapłaty składki dodatkowej w wysokości 50 zł, płatnej do dnia 04.05.2026 r. Z treści samej polisy ani z jakichkolwiek innych złożonych dokumentów nie wynika fakt opłacenia składki. Z dokumentacji postępowania wynika, że zamawiający nie wzywał wykonawcy ESA HUB Sp. z o.o. do wyjaśnienia powyższej kwestii, ani do uzupełnienia dokumentu w postaci potwierdzenia opłacenia składki.

W związku z powyższym, w toku kontroli uprzedniej Urząd Zamówień Publicznych zwrócił się do zamawiającego pismem z dnia 28.05.2026 r. z prośbą o wyjaśnienie czy zamawiający ustalił, kiedy rozpoczęła się odpowiedzialność ubezpieczyciela w umowie ubezpieczenia potwierdzonej ww. polisą, a także o wyjaśnienie, w oparciu o jakie przesłanki zamawiający przyjął, że złożona przez ESA HUB Sp. z o.o. polisa wraz z aneksem potwierdza, że wykonawca został skutecznie objęty ochroną ubezpieczeniową, tj. że rozpoczęła się odpowiedzialność ubezpieczyciela.

W odpowiedzi zamawiający przekazał poniższe wyjaśnienia pismem z dnia 01.06.2026 r.:

I. Stan Faktyczny

Zamawiający, działając na podstawie art. 126 ust. 1 ustawy Pzp, pismem z dnia 27 kwietnia 2026 r. (sygn. RZP.271.08.14.2026) wezwał Wykonawcę do złożenia aktualnych na dzień złożenia podmiotowych środków dowodowych. Termin złożenia dokumentów określono na dzień 8 maja 2026 r.

Wykonawca złożył podmiotowe środki dowodowe w dniu 28 kwietnia 2026 r. Wśród dokumentów potwierdzających spełnianie warunku udziału w postępowaniu w zakresie sytuacji ekonomicznej lub finansowej (art. 112 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp) Wykonawca złożył:

- a) polisę WARTA EKSTRABIZNES PLUS nr 920064566451, wystawioną przez TUIR Warta S.A. na rzecz ESA HUB Sp. z o.o., opartą na Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia WARTA EKSTRABIZNES PLUS o symbolu C7905 (OWU obowiązujące od dnia 22 czerwca 2025 r.);
- b) aneks nr 920064566451A01 do powyższej polisy.

Z treści polisy nr 920064566451 wynikają następujące dane: ubezpieczający i ubezpieczony — „ESA HUB” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (REGON: 525329162); okres ubezpieczenia - od dnia 7 kwietnia 2026 r. godz. 00:00 do dnia 6 kwietnia 2027 r. godz. 23:59; suma gwarancyjna OC 5 000 000 zł; składka - 5 472 zł, płatna jednorazowo przelewem do dnia 16 kwietnia 2026 r. W treści polisy nie wskazano odrębnego postanowienia uzależniającego rozpoczęcie ochrony wyłącznie od uprzedniego opłacenia składki.

Aneks nr 920064566451A01 wystawiony został przez Wartę w dniu 20 kwietnia 2026 r. - tj. cztery dni po upływie terminu płatności składki podstawowej. Obowiązuje od dnia 21 kwietnia 2026 r. Jego przedmiotem jest doubezpieczenie - rozszerzenie katalogu działalności objętej ochroną. Suma gwarancyjna OC pozostaje bez zmian: 5 000 000 zł.

Zamawiający, dokonując oceny złożonych dokumentów, przyjął, że Wykonawca wykazał spełnianie warunku udziału w postępowaniu w zakresie posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej na sumę gwarancyjną wynoszącą co najmniej 5 000 000,00 zł. Ocena ta została oparta na łącznej analizie treści polisy, aneksu oraz właściwych warunków ubezpieczenia, w szczególności przy uwzględnieniu wskazanego w polisie początku okresu ubezpieczenia, odroczonego terminu płatności składki oraz zawarcia po tym terminie aneksu rozszerzającego zakres działalności objętej ochroną. W konsekwencji Zamawiający nie powziął na tym etapie wątpliwości wymagających wezwania Wykonawcy do złożenia dalszych wyjaśnień lub dodatkowych dokumentów odnoszących się do rozpoczęcia odpowiedzialności ubezpieczyciela.

II. Wyjaśnienia Zamawiającego

Zamawiający wyjaśnia, że ocena podmiotowych środków dowodowych złożonych przez Wykonawcę była prawidłowa i zgodna z obowiązującymi przepisami prawa. Poniżej Zamawiający przedstawia przesłanki faktyczne i prawne, które legły u podstaw dokonanej oceny dokumentów ubezpieczeniowych.

Zmiana stanu prawnego - świadome usunięcie przez ustawodawcę wymogu „opłaconej polisy” Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. z 2013 r. poz. 231), obowiązujące pod rządami poprzedniej ustawy Pzp, w § 1 ust. 1 pkt 11 wymagało złożenia „opłaconej polisy, a w przypadku jej braku - innego dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej”. Przymiotnik „opłaconej” był wówczas wprost wpisany w tekst przepisu.

Aktualnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 2415 ze zm.; dalej: „rozporządzenie”), mające zastosowanie w niniejszym postępowaniu, w § 8 ust. 1 pkt 4 wymaga jedynie „dokumentów potwierdzających, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia ze wskazaniem sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia”. Wymóg złożenia „opłaconej polisy” jako odrębnego elementu normatywnego został przez ustawodawcę świadomie usunięty.

Powyższe potwierdza Urząd Zamówień Publicznych w oficjalnej opinii z dnia 10 kwietnia 2024 r. „Opłacenie polisy ubezpieczeniowej w kontekście oceny posiadania przez wykonawcę zdolności ekonomicznej lub finansowej niezbędnej do realizacji zamówienia” (publ. <https://www.gov.pl/web/uzp/oplacenie-polisy-ubezpieczeniowej-w-kontekście-oceny-posiadaniaprzez-wykonawce-zdolnosci-ekonomicznej-lub-finansowej-niezbędnej-do-realizacji-zamowienia>; dalej: „Opinia UZP z 2024 r.”), stwierdzając: „Ustawodawca nie wskazuje konkretnych dokumentów, jakie wykonawca powinien złożyć w celu potwierdzenia posiadania określonego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej (...) ważne jest, aby dokument ubezpieczenia potwierdzał fakt nawiązania przez wykonawcę stosunku ubezpieczeniowego w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia oraz aby wskazywał sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.”

Powyższe nie oznacza, że kwestia opłacenia składki pozostaje bez znaczenia przy ocenie dokumentów ubezpieczeniowych. Ocenie podlega bowiem to, czy z przedłożonych dokumentów wynika, że wykonawca rzeczywiście pozostaje objęty wymaganą ochroną ubezpieczeniową. W realiach niniejszej sprawy Zamawiający uznał, że łączna analiza polisy, aneksu do polisy oraz właściwych warunków ubezpieczenia dawała podstawy do przyjęcia, iż Wykonawca wykazał istnienie ochrony ubezpieczeniowej na wymaganym poziomie, wobec czego Zamawiający nie powziął wątpliwości wymagających skierowania dalszego wezwania.

OWU C7905 Warty - ochrona ubezpieczeniowa od dnia wskazanego w polisie

Polisa nr 920064566451 została wystawiona na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia WARTA EKSTRABIZNES PLUS o symbolu C7905.

OWU C7905 jest dokumentem publicznie dostępnym bez jakichkolwiek ograniczeń, opublikowanym przez TUiR Warta S.A. pod adresem:

https://www.warta.pl/documents/oferta_dla_firmy/WARTA_OWU_Ekstrabiznes_Plus_C7905_int.pdf

Z treści samej polisy wynika, że okres ubezpieczenia został oznaczony od dnia 7 kwietnia 2026 r. godz. 00:00 do dnia 6 kwietnia 2027 r. godz. 23:59, przy jednoczesnym określeniu terminu płatności składki na dzień 16 kwietnia 2026 r. Taki układ postanowień dokumentu stanowił dla Zamawiającego istotną przesłankę przemawiającą za przyjęciem, że ochrona ubezpieczeniowa została określona od daty wskazanej w polisie, mimo odroczonego terminu płatności składki.

Ocena ta znajdowała oparcie również we właściwych warunkach ubezpieczenia. Zgodnie z § 5 ust. 2 OWU C7905 okres ubezpieczenia wskazuje się w polisie, natomiast § 5 ust. 3 OWU przewiduje, że jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki albo jej pierwszej raty.

Jednocześnie z § 5 ust. 4 OWU wynika, że OWU dopuszczają sytuację, w której WARTA ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty. Zamawiający odczytał zatem treść polisy i OWU łącznie jako wskazujące, że w tej umowie początek ochrony został powiązany z datą wskazaną w polisie.

Dodatkową okolicznością istotną dla oceny Zamawiającego było zawarcie w dniu 20 kwietnia 2026 r., a więc już po upływie terminu płatności składki podstawowej, aneksu nr 920064566451A01, obowiązującego od dnia 21 kwietnia 2026 r., rozszerzającego katalog działalności objętej ochroną ubezpieczeniową.

Okoliczność ta wzmacniała ocenę Zamawiającego, że ubezpieczyciel traktował umowę ubezpieczenia jako nadal funkcjonującą.

Art. 814 § 1 k.c. ma charakter dyspozytywny, a ocena dokumentów wymaga ich łącznej interpretacji.

Zgodnie z art. 814 § 1 Kodeksu cywilnego, jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki albo jej pierwszej raty. Przepis ten ma charakter

dyspozytywny, co oznacza, że strony umowy ubezpieczenia mogą określić początek odpowiedzialności w sposób odmienny, a ocena tej kwestii wymaga analizy całokształtu dokumentów składających się na stosunek ubezpieczenia.

W niniejszej sprawie Zamawiający nie oparł się wyłącznie na abstrakcyjnym założeniu wynikającym z samego oznaczenia dokumentu jako polisy, lecz na tącej analizie: dat określonych w polisie, treści właściwych warunków ubezpieczenia oraz okoliczności zawarcia po terminie płatności składki podstawowej aneksu rozszerzającego zakres działalności objętej ochroną. W świetle tych elementów Zamawiający przyjął, że dokumenty te potwierdzają objęcie Wykonawcy ochroną ubezpieczeniową od daty wskazanej w polisie.

Taka ocena pozostaje zgodna z kierunkiem przedstawionym w opinii Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 10 kwietnia 2024 r., zgodnie z którą ocena dokumentów ubezpieczeniowych powinna być dokonywana każdorazowo przy uwzględnieniu treści złożonych dokumentów, właściwych przepisów Kodeksu cywilnego oraz konkretnego warunku udziału w postępowaniu.

Dokumenty będące w dyspozycji Zamawiającego przemawiały za trwaniem stosunku ubezpieczenia.

Zgodnie z § 5 ust. 4 OWU C7905, w przypadku gdy WARTA ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, WARTA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który udzielała ochrony ubezpieczeniowej.

W przypadku braku wypowiedzenia umowa wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka. Już sama konstrukcja tego postanowienia potwierdza, że OWU dopuszczają model odpowiedzialności ubezpieczyciela jeszcze przed zapłatą składki. Jedynym mechanizmem zakończenia tej odpowiedzialności przy braku zapłaty składki jest czynne wypowiedzenie umowy przez Wartę. Czynność ta wymaga aktywnego działania ubezpieczyciela.

Z dokumentów będących w dyspozycji Zamawiającego nie wynikało, aby ubezpieczyciel wypowiedział umowę. Przeciwnie, w dniu 20 kwietnia 2026 r., a więc po upływie terminu płatności składki podstawowej, został wystawiony aneks nr 920064566451A01 rozszerzający zakres działalności objętej ochroną ubezpieczeniową. Okoliczność ta stanowiła dla Zamawiającego istotny argument przemawiający za przyjęciem, że ubezpieczyciel traktował umowę ubezpieczenia jako nadal funkcjonującą.

Wystawienie po upływie terminu płatności (jednorazowej) składki podstawowej aneksu rozszerzającego zakres działalności objętej ochroną stanowiło dla Zamawiającego istotną

okoliczność przemawiającą za przyjęciem, że ubezpieczyciel traktował stosunek ubezpieczenia jako nadal istniejący.

W ocenie Zamawiającego ochrona ubezpieczenia obowiązywała Wykonawcę co najmniej w okresie od 7 kwietnia 2026 r. Powyższe stanowisko Zamawiający opiera na tym, że ubezpieczyciel nie zawarłby aneksu do umowy wygasłej. W takim kontekście Zamawiający zinterpretował łącznie polisę wraz z aneksem oraz postanowieniami § 5 ust. 2 OWU, § 5 ust. 3 OWU oraz § 5 ust. 4 OWU.

Zatem aneks, w połączeniu z treścią polisy oraz właściwych warunków ubezpieczenia, stanowił dla Zamawiającego istotną okoliczność przemawiającą za przyjęciem, że Wykonawca pozostawał objęty ochroną ubezpieczeniową na dzień składania ofert oraz na dzień złożenia podmiotowych środków dowodowych.

Ocena Zamawiającego pozostaje zgodna z kierunkiem wykładni przedstawionym w opinii UZP z dnia 10 kwietnia 2024 r.

Urząd Zamówień Publicznych w Opinii UZP z 2024 r. wskazał, że:

„(...) w przypadku, gdy zgodnie z postanowieniami umowy ubezpieczyciel będzie ponosił odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki, a polisa ubezpieczeniowa zostanie wystawiona z odroczonym terminem płatności składki i na dzień dokonywania przez zamawiającego oceny spełnienia warunku udziału w postępowaniu z art. 112 ust. 2 pkt 3 ustawy PZP termin ten nie upłynie, należy przyjąć, że potwierdzeniem posiadania ubezpieczenia będzie polisa ubezpieczeniowa”.

Zamawiający uwzględnia, że w opinii Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 10 kwietnia 2024 r. wskazano zarówno, iż obecnie przepisy nie wymagają już automatycznie przedłożenia „opłaconej polisy”, jak i to, że ocena spełnienia warunku udziału w postępowaniu powinna być każdorazowo dokonywana w oparciu o szczegółową analizę treści dokumentów ubezpieczeniowych oraz właściwych przepisów prawa cywilnego. Jednocześnie w opinii tej podkreślono, że w sytuacji, gdy zgodnie z postanowieniami umowy ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki, sama polisa może stanowić potwierdzenie posiadania ubezpieczenia, przy czym rozstrzygające znaczenie ma treść dokumentów ubezpieczenia.

Zamawiający miał świadomość, że w niniejszej sprawie termin płatności składki podstawowej upłynął przed dniem złożenia podmiotowych środków dowodowych. Z tego względu ocena dokumentów nie została oparta wyłącznie na samym fakcie złożenia polisy, lecz na łącznej analizie polisy, aneksu oraz właściwych warunków ubezpieczenia, które — w ocenie

Zamawiającego dawały podstawy do przyjęcia, że wykonawca pozostawał objęty wymaganą ochroną ubezpieczeniową.

Zamawiający powołuje tę opinię jako istotną wskazówkę interpretacyjną potwierdzającą, że rozstrzygające znaczenie ma rzeczywista treść dokumentów ubezpieczeniowych i sposób ukształtowania początku odpowiedzialności ubezpieczyciela, a nie wyłącznie sama data oznaczona jako termin płatności składki.

III. Orzecznictwo

Kierunek oceny przyjęty przez Zamawiającego znajduje potwierdzenie w wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 7 lutego 2025 r., sygn. akt KIO 67/25.

W orzeczeniu tym Izba wskazała, że sama okoliczność określenia terminu płatności składki na datę późniejszą niż data, od której wykonawca miał pozostawać objęty ochroną ubezpieczeniową, nie przesądza automatycznie o braku spełnienia warunku udziału w postępowaniu.

Decydujące znaczenie ma bowiem treść dokumentów ubezpieczenia, w tym właściwych warunków ubezpieczenia, oraz ustalenie, od kiedy ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność. Zamawiający powołuje powyższe orzeczenie nie jako rozstrzygnięcie wydane w identycznym stanie faktycznym, lecz jako potwierdzenie kierunku wykładni, zgodnie z którym przy ocenie dokumentów ubezpieczeniowych nie można poprzestać wyłącznie na analizie terminu płatności składki, z pominięciem treści polisy i właściwych warunków ubezpieczenia.

IV. Podsumowanie

Zamawiający podtrzymuje stanowisko, że przyjęcie polisy nr 920064566451 wraz z aneksem nr 920064566451A01 jako dokumentów potwierdzających spełnianie przez Wykonawcę warunku udziału w postępowaniu dotyczącego posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej było zasadne.

Ocena ta została dokonana nie w oparciu o sam formalny fakt przedłożenia polisy, lecz na podstawie łącznej analizy treści polisy, aneksu oraz właściwych warunków ubezpieczenia.

W szczególności istotne znaczenie miały następujące okoliczności:

- a) obowiązujące przepisy nie posługują się już wymogiem przedłożenia „opłaconej polisy” jako samodzielnej kategorii dokumentu, lecz wymagają dokumentów potwierdzających, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej, ze wskazaniem sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia;*

- b) z treści polisy wynikał początek okresu ubezpieczenia od dnia 7 kwietnia 2026 r. godz. 00:00, przy jednoczesnym oznaczeniu terminu płatności składki na dzień 16 kwietnia 2026 r., co przemawiało za przyjęciem, że ochrona ubezpieczeniowa została określona od daty wskazanej w polisie;
- c) właściwe warunki ubezpieczenia przewidują możliwość ponoszenia przez ubezpieczyciela odpowiedzialności jeszcze przed zapłaceniem składki albo jej pierwszej raty;
- d) po upływie terminu płatności składki podstawowej został wystawiony aneks rozszerzający zakres działalności objętej ochroną, co stanowiło istotną okoliczność wzmacniającą ocenę Zamawiającego, że stosunek ubezpieczenia był nadal traktowany jako istniejący, poczynwszy od dnia 7 kwietnia 2026 r.;
- e) sposób oceny dokumentów przyjęty przez Zamawiającego pozostaje zgodny z kierunkiem wykładni przedstawionym w opinii Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 10 kwietnia 2024 r. oraz w wyroku KIO 67/25, zgodnie z którymi decydujące znaczenie ma treść dokumentów ubezpieczenia i ustalenie początku odpowiedzialności ubezpieczyciela, a nie wyłącznie sama data oznaczona jako termin płatności składki.

W świetle powyższego Zamawiający wyjaśnia, że miał uzasadnione podstawy do przyjęcia, iż na dzień złożenia oferty oraz na dzień złożenia przez Wykonawcę podmiotowych środków dowodowych dokumenty ubezpieczeniowe potwierdzały istnienie wymaganej ochrony ubezpieczeniowej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia oraz na wymaganą sumę gwarancyjną.

Zamawiający podkreśla, że przedmiotem jego oceny na etapie badania podmiotowych środków dowodowych było ustalenie, czy złożone dokumenty potwierdzają spełnianie warunku udziału w postępowaniu, a nie zastępowanie ubezpieczyciela w definitywnym rozstrzygnięciu wszelkich zagadnień związanych z wykonywaniem umowy ubezpieczenia. W realiach niniejszej sprawy Zamawiający oparł się na dokumentach, które w jego ocenie racjonalnie i dostatecznie potwierdzały istnienie wymaganej ochrony ubezpieczeniowej.

Mając powyższe na uwadze, Zamawiający wnosi o uznanie, że ocena podmiotowych środków dowodowych złożonych przez Wykonawcę „ESA HUB” Sp. z o.o. na potwierdzenie spełniania warunku udziału w postępowaniu w zakresie posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej została dokonana prawidłowo i w granicach racjonalnej, opartej na dokumentach oceny wymaganej przez przepisy ustawy Pzp oraz rozporządzenia w sprawie podmiotowych środków dowodowych”.

Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia zamawiającego, w pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że przepis § 8 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia wskazuje na dokument potwierdzający, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia. Powyższy przepis nie wskazuje jaki to ma być dokument, kluczowe jest natomiast, żeby potwierdzał, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia. Innymi słowy ubezpieczenie musi być skuteczne, tzn. wykonawca musi być objęty ochroną ubezpieczeniową. Zasady objęcia ubezpieczonego ochroną ubezpieczeniową wyrażone są m. in. w art. 814 § 1 KC, zgodnie z którym jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty. Przepis ten ma charakter dyspozytywny i strony umowy mogą umówić się inaczej, w szczególności mogą ustalić rozpoczęcie odpowiedzialności ubezpieczyciela przed terminem zapłaty składki, od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia.

Jeżeli chodzi o określenie rozpoczęcia odpowiedzialności ubezpieczyciela TUIR WARTA S.A. w umowie z ESA HUB Sp. z o.o., należy zwrócić uwagę na postanowienia OWU. W § 5 ust. 3 OWU wskazano: *Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki (w całości lub jej pierwszej raty).* Postanowienie to jest zatem analogiczne do regulacji kodeksowej z cytowanego art. 814 § 1 KC. Złożona przez ESA HUB Sp. z o.o. polisa Warta Ekstrabiznes Plus została wydana dnia 02.04.2026 r. i potwierdza zawarcie między stronami umowy ubezpieczenia na warunkach określonych w polisie. Polisa ustanawia okres ubezpieczenia od 07.04.2026 r. do dnia 06.04.2027 r. Oceniając treść polisy w świetle przytoczonego wyżej postanowienia OWU należy stwierdzić, że wskazany w polisie okres ubezpieczenia stanowi okres odpowiedzialności ubezpieczyciela, który wobec tego rozpoczął się 07.04.2026 r. Odpowiedzialność TUIR WARTA S.A. nie rozpoczęła się zatem według reguły ogólnej z § 5 ust. 3 OWU, czyli *od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki*, lecz od innego dnia, określonego przez strony. Strony ustaliły, że odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpocznie się od dnia 07.04.2026 r. i od tego dnia ESA HUB Sp. z o.o. została objęta ochroną ubezpieczeniową. Wolą stron ustalono również odroczony termin końcowy na zapłatę składki – do dnia 16.04.2026 r. Jednakże przyjęty przez strony okres ubezpieczenia wskazuje, że ubezpieczyciel ponosił odpowiedzialność przed zapłatą składki. Należy zatem zgodzić się ze stanowiskiem zamawiającego, który w piśmie z dnia 01.06.2026 r. również wskazał, że początek odpowiedzialności ubezpieczyciela należy wiązać z datą wskazaną w polisie, tj. 07.04.2026 r.

Ustalenie powyższej kwestii pozwala na ocenę, czy wykonawca ESA HUB Sp. z o.o. obowiązany był do wykazania zamawiającemu okoliczności opłacenia określonej w polisie składki ubezpieczeniowej. Zagadnienie to zostało wyjaśnione w opinii Urzędu Zamówień Publicznych pt.: *Opłacenie polisy ubezpieczeniowej w kontekście oceny posiadania przez wykonawcę zdolności ekonomicznej lub finansowej niezbędnej do realizacji zamówienia*, na którą powołuje się zamawiający w piśmie z dnia 01.06.2026 r. Należy wskazać, że w opinii tej Urząd Zamówień Publicznych jasno wskazał sytuacje, w których dowód opłacenia polisy powinien zostać przedstawiony przez wykonawcę, a w jakich nie musi być przedstawiany. Jak wskazano w pkt III. opinii:

„Konieczne jest ustalenie, czy odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się w momencie zawarcia umowy i opłacenia składki, czy też opłacenie składki zostało odroczone do określonego terminu.

Jeśli w prowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego ze złożonych przez wykonawcę dokumentów wynikać będzie powiązanie powstania ochrony ubezpieczeniowej z momentem uiszczenia składki ubezpieczeniowej, zamawiający będzie uprawniony do żądania złożenia dokumentów ten fakt potwierdzających.

Natomiast w przypadku, gdy zgodnie z postanowieniami umowy ubezpieczyciel będzie ponosił odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki, a polisa ubezpieczeniowa zostanie wystawiona z odroczonym terminem płatności składki i na dzień dokonywania przez zamawiającego oceny spełnienia warunku udziału w postępowaniu z art. 112 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp termin ten nie upłynie, należy przyjąć, że potwierdzeniem posiadania ubezpieczenia będzie polisa ubezpieczeniowa (lub inny dokument potwierdzający posiadanie ubezpieczenia).

Jeżeli jednak wykonawca przedłoży polisę, w której termin płatności składki (lub termin płatności raty składki) upłynął, to sam dokument nieopłaconej polisy nie jest wystarczający dla potwierdzenia posiadania przez wykonawcę wymaganego ubezpieczenia”.

Odnosząc powyższe do okoliczności niniejszej sprawy należy zauważyć, że w polisie ESA HUB Sp. z o.o. wskazany został okres ubezpieczenia rozpoczynający się w dniu 07.04.2026 r., natomiast termin płatności składki wyznaczono do dnia 16.04.2026 r. Polisa została złożona w odpowiedzi na wezwanie zamawiającego do złożenia podmiotowych środków dowodowych w trybie art. 126 ust. 1 ustawy Pzp z dnia 27.04.2026 r. ESA HUB Sp. z o.o. złożyła wymagane dokumenty, w tym polisę, w dniu 28.04.2026 r. Nie ulega zatem wątpliwości, że w terminie oceny przez zamawiającego spełnienia warunku udziału w postępowaniu z art. 112 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp, termin płatności składki upłynął. Zgodnie z przytoczonym wyżej fragmentem opinii UZP, na którą powołuje się również zamawiający, w takim przypadku „sam dokument nieopłaconej polisy nie

jest wystarczający dla potwierdzania posiadania przez wykonawcę wymaganego ubezpieczenia". Wykonawca ESA HUB Sp. z o.o. powinien zatem przedstawić zamawiającemu takie środki dowodowe, z których wynikałoby jednoznacznie opłacenie składki.

W wyjaśnieniach z dnia 01.06.2026 r. zamawiający twierdzi w tej kwestii, że okoliczności sprawy przekonują o fakcie opłacenia składki przez ESA HUB Sp. z o.o. W wyjaśnieniach wskazano: *„Wystawienie po upływie terminu płatności (jednorazowej) składki podstawowej aneksu rozszerzającego zakres działalności objętej ochroną stanowiło dla Zamawiającego istotną okoliczność przemawiającą za przyjęciem, że ubezpieczyciel traktował stosunek ubezpieczenia jako nadal istniejący. (...)*

Zamawiający miał świadomość, że w niniejszej sprawie termin płatności składki podstawowej upłynął przed dniem złożenia podmiotowych środków dowodowych. Z tego względu ocena dokumentów nie została oparta wyłącznie na samym fakcie złożenia polisy, lecz na łącznej analizie polisy, aneksu oraz właściwych warunków ubezpieczenia, które — w ocenie Zamawiającego dawały podstawy do przyjęcia, że wykonawca pozostawał objęty wymaganą ochroną ubezpieczeniową".

Jak wynika z wyjaśnień zamawiającego z dnia 01.06.2026 r. zamawiający uznając, że składka ubezpieczeniowa została przez ESA HUB Sp. z o.o. zapłacona, oparł się nie na konkretnym dowodzie z dokumentu, ale na domniemaniu z okoliczności faktycznych sprawy. Zamawiający podnosi, że po terminie końcowym zapłaty składki – 16.04.2026 r., strony zawarły aneks do umowy ubezpieczenia w dniu 20.04.2026 r., w którym rozszerzono wykaz działalności ubezpieczonego przyjętej do ubezpieczenia. Zawarcie aneksu ma w domyśle dowodzić, że ubezpieczyciel otrzymał zapłatę składki, ponieważ w przeciwnym razie nie zgodziłby się na kontynuację umowy i zawieranie aneksu. Odnosząc się do powyższego uzasadnienia należy stwierdzić, że stanowisko zamawiającego opiera się wyłącznie na domniemaniu faktycznym, a nie na jednoznacznych postanowieniach polisy, czy dowodu zapłaty składki. Okoliczność uiszczenia składki powinna wynikać wprost z dokumentów składanych przez wykonawcę. To na wykonawcy ciąży obowiązek wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu. Zamawiający nie może wyręczać wykonawcy w tym obowiązku i doszukiwać się argumentów przemawiających za wykonaniem przez wykonawcę obowiązków z umowy ubezpieczenia. Zamawiający nie może przy tym jedynie domniemywać faktu, że umowa ubezpieczenia została skutecznie zawarta i przyjmować na tej podstawie założenia, że wykonawca spełnia warunek udziału w postępowaniu. Zamawiający zobligowany był do jednoznacznego ustalenia, że postawiony w postępowaniu warunek został spełniony przez wykonawcę, opierając się na odpowiednich dokumentach.

Należy przy tym zwrócić uwagę na postanowienie §5 ust. 4 OWU, zgodnie z którym: *W przypadku gdy WARTA ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, WARTA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który udzielała ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku braku wypowiedzenia umowa wygasa z końcem okresu, na który przypadała niezapłacona składka.* Postanowienie to odnosi się do niniejszego stanu faktycznego i przewiduje daleko idące konsekwencje w przypadku nieopłacenia składki przez ESA HUB Sp. z o.o. w terminie. Zamawiający wskazuje, że nie można zakładać, że w sprawie zaistniało wypowiedzenie umowy, skoro TUIR WARTA S.A. podpisała aneks do umowy w dniu 20.04.2026 r. W tym zakresie zamawiający opiera się wyłącznie na własnych domysłach i założeniach. Poza dokumentem polisy wraz z aneksem zamawiający nie ma żadnego dostępu do dokumentacji dotyczącej wykonania umowy między TUIR WARTA S.A. a ESA HUB Sp. z o.o. i nie może w stanowczy sposób stwierdzić, czy doszło do jakichkolwiek dalszych czynności między stronami, w tym czy wypowiedziano umowę. Sama okoliczność zawarcia aneksu dnia 20.04.2026 r. nie powodowała utraty prawa wypowiedzenia umowy przez TUIR WARTA S.A. w późniejszym czasie, jeśli wykonawca odmawiałby zapłacenia składki. W czasie dokonywania oceny podmiotowej ESA HUB Sp. z o.o. w oparciu o podmiotowe środki dowodowe złożone 28.04.2026 r. zamawiający nie mógł mieć pewności czy ubezpieczyciel TUIR WARTA S.A. skorzystał czy też nie skorzystał z prawa do wypowiedzenia umowy z wykonawcą. Jak wskazano wyżej, ocena spełnienia warunków udziału w postępowaniu powinna być dokonywana wyłącznie w oparciu o podmiotowe środki dowodowe składane przez wykonawcę zgodnie z wezwaniem zamawiającego i właściwymi przepisami prawa.

W piśmie z dnia 01.06.2026 r. zamawiający powołuje się w pkt III na orzeczenie KIO wskazując: *Kierunek oceny przyjęty przez Zamawiającego znajduje potwierdzenie w wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 7 lutego 2025 r., sygn. akt KIO 67/25.* Jak zauważył zasadnie dalej w piśmie sam zamawiający, powyższy wyrok KIO dotyczy zupełnie innego stanu faktycznego a przedmiotem zarzutu jest odmienny problem prawny. Główny zarzut KIO opisała następująco: *Argumentacja przedstawiona w odwołaniu ograniczała się wyłącznie do stwierdzenia, że skoro termin płatności składki w dokumencie polisy OC złożonym przez Przystępującego został określony na 2 stycznia 2025 r., to znaczy, że polisa nie była opłacona na dzień składania ofert (20 grudnia 2024 r.), a jako taka nie spełniała ww. warunku udziału w postępowaniu.* Tego rodzaju stan faktyczny nie jest kwestionowany w niniejszym naruszeniu, dlatego też rozważania KIO w ww. wyroku nie mają odniesienia do niniejszej sprawy. Ponadto, w opisie stanu faktycznego ww. sprawy wskazano, że wykonawca razem ze złożoną polisą ubezpieczeniową złożył potwierdzenie zapłaty składki ubezpieczeniowej, co podkreśla odmiennność sprawy rozstrzyganej przez KIO w tym wyroku.

Wobec powyższego, w kontrolowanym postępowaniu polisa złożona przez ESA HUB Sp. z o.o. nie stanowiła środka dowodowego, który w wystarczającym stopniu potwierdzał spełnienie warunku udziału w postępowaniu z rozdz. III podrozdz. IX pkt 2 ppkt 3 SWZ, tj. posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia w wysokości minimum 5.000.000,00 zł. Niezłożenie przez wykonawcę dowodu opłacenia składki nie pozwalało na stwierdzenie skutecznego objęcia wykonawcy ochroną ubezpieczeniową trwającą w sposób niewątpliwy w czasie dokonywania oceny podmiotowej przez zamawiającego. Okoliczność ta musi wynikać ze złożonych przez wykonawcę podmiotowych środków dowodowych i musi być dowiedziona jednoznacznie. Brak zapłaty składki wskazanej w polisie mógł doprowadzić do wypowiedzenia umowy i utraty ubezpieczenia przez wykonawcę.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 ustawy Pzp, jeżeli wykonawca nie złożył oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu lub są one niekompletne lub zawierają błędy, zamawiający wzywa wykonawcę odpowiednio do ich złożenia, poprawienia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie.

Zaniechanie wezwania wykonawcy ESA HUB Sp. z o.o. do uzupełnienia podmiotowych środków dowodowych potwierdzających jednoznacznie spełnienie warunku sytuacji ekonomicznej lub finansowej z rozdz. III podrozdz. IX pkt 2 ppkt 3 SWZ stanowi naruszenie art. 128 ust. 1 ustawy Pzp. Naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik postępowania.

Zalecenie:

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, na podstawie art. 616 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp, zaleca Zamawiającemu, w celu usunięcia stwierdzonych naruszeń, wezwanie wykonawcy ESA HUB Sp. z o.o. na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy Pzp do uzupełnienia dokumentów potwierdzających, że wykonawca ESA HUB Sp. z o.o. jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia ze wskazaniem sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Uzupełnione dokumenty muszą w sposób jednoznaczny potwierdzać fakt spełniania warunku udziału w postępowaniu dotyczącego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na wymaganą sumę gwarancyjną.

2) W kontrolowanym postępowaniu zamawiający określił warunek udziału w postępowaniu dotyczący sytuacji ekonomicznej lub finansowej wykonawcy, wskazując, że „warunek zostanie spełniony, jeżeli wykonawca przedstawi dokument potwierdzający, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia w wysokości minimum 5.000.000,00 zł” (rozdz. III podrozdz. IX pkt 2 ppkt 3 SWZ).

W SWZ w rozdz. III podrozdz. IX pkt 3 wskazano, że „Wykonawca może w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, w stosownych sytuacjach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, lub jego części, polegać na zdolnościach technicznych lub zawodowych podmiotów udostępniających zasoby, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi stosunków prawnych”. Zamawiający nie wskazał zatem możliwości polegania na sytuacji finansowej lub ekonomicznej podmiotów udostępniających zasoby.

W ramach wyjaśnień SWZ opublikowanych w dniu 24.03.2026 r. zamawiający odpowiedział na m. in. poniższe pytania:

„Pytanie: uprzejmie prosimy o:

- 1) potwierdzenie, że Wykonawca może polegać na zasobach podmiotu udostępniającego zasoby, w zakresie spełnienia obowiązku posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności o wartości 5 000 000,00 zł, o którym mowa w rozdziale III podrozdziale IX pkt 2 ppkt 3) SWZ;
- 2) potwierdzenie, że dopuszczalne jest, aby wskazana powyżej wartość ubezpieczenia (5 000 000 zł) została wykazana jako suma kilku polis ubezpieczeniowych posiadanych przez Wykonawcę lub podmioty udostępniających zasoby;

Dla przykładu, czy warunek zostanie spełniony, gdy Wykonawca powoła się na zasoby dwóch podmiotów: jednego posiadającego ubezpieczenie o wartości 1 000 000 zł oraz drugiego posiadającego ubezpieczenie o wartości 4 000 000 zł. (...)

Odpowiedź:

Ad. 1 Zamawiający informuje, iż Wykonawca nie może polegać na zasobach podmiotu udostępniającego zasoby, w zakresie spełnienia obowiązku posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności o wartości 5 000 000 zł, o którym mowa w Rozdziale III podrozdziale IX pkt 2 ppkt 3) SWZ.

Ad. 2 Dopuszczalne jest, aby wskazana powyżej kwota ubezpieczenia Wykonawcy od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem

zamówienia tj. 5 000 000,00 zł. została wskazana jako suma kilku polis ubezpieczeniowych od odpowiedzialności cywilnej posiadanych przez Wykonawcę. Natomiast nie jest dopuszczalne, aby w/w wartość ubezpieczenia została wskazana jako suma kilku polis posiadanych przez podmioty udostępniające zasoby.

Warunek podany przez Wykonawcę w przykładzie nie spełnia postanowień SWZ. (...)

W toku prowadzonej kontroli uprzedniej Urząd Zamówień Publicznych zwrócił się do zamawiającego pismem z dnia 19.05.2026 r. m. in. z prośbą o uzasadnienie zapisów SWZ i ww. wyjaśnienia treści SWZ przewidujących wyłączenie możliwości polegania przez wykonawców na sytuacji ekonomicznej lub finansowej podmiotów udostępniających zasoby w celu spełnienia warunków udziału w postępowaniu. W wezwaniu wskazano, że ustawa Pzp przewiduje jako zasadę możliwość polegania przez wykonawców na sytuacji ekonomicznej lub finansowej podmiotów udostępniających zasoby. Zwrócono się o wskazanie i uzasadnienie podstaw prawnych i faktycznych wyłączenia przez zamawiającego w kontrolowanym postępowaniu możliwości polegania na sytuacji ekonomicznej lub finansowej podmiotów udostępniających zasoby w celu wykazania spełnienia postawionego warunku posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia w wysokości minimum 5.000.000,00 zł.

W odpowiedzi, przekazanej w dniu 22.05.2026 r., zamawiający przedstawił poniższe wyjaśnienia:

I. Podstawa normatywna warunku ubezpieczenia Wykonawcy od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia.

Zamawiający w Rozdziale III, Podrozdziale IX, pkt 2 ppkt 3 SWZ ustanowił warunek dotyczący sytuacji ekonomicznej lub finansowej, wymagając: Wykonawca musi wykazać, iż jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia w wysokości (suma gwarancyjna) minimum 5.000.000,00 zł (słownie: pięć milionów złotych 00/100), a w Rozdziale III, Podrozdziale XI, pkt 3 ppkt 1 SWZ wymagał od Wykonawcy, który zajął najwyższą pozycję w rankingu ofert: dokumentów potwierdzających, że Wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia ze wskazaniem sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Wymagane przez Zamawiającego dokumenty potwierdzające spełnienie przez Wykonawcę w/w warunku udziału w postępowaniu są zgodne z postanowieniami § 8 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych

środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz.U. 2020 poz. 2415 ze zm.).

II. Ustawowa podstawa oceny Zamawiającego - art. 119 ustawy Pzp.

Art. 119 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1320 ze zm.; dalej: „ustawa Pzp”) nakłada na Zamawiającego obowiązek oceny, czy udostępniane zasoby „pozwalają na wykazanie przez wykonawcę spełniania warunków udziału w postępowaniu”. Jedynym podmiotowym środkiem dowodowym potwierdzającym spełnienie warunku OC jest dokument, z którego wynika, że Wykonawca - nie zaś inny podmiot - jest ubezpieczonym (§ 8 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia). Stanowi to wymóg podmiotowy.

Polisa wystawiona na podmiot trzeci, w której podmiot trzeci figuruje jako ubezpieczony, nie potwierdza statusu ubezpieczonego po stronie Wykonawcy. Nie istnieje forma przekazania cudzej polisy, która bez odrębnej umowy ubezpieczeniowej czyniłaby z Wykonawcy ubezpieczonego. Tym samym Zamawiający - stosując art. 119 ustawy PZP - ocenia, że poleganie na zasobach podmiotu trzeciego przez powołanie się na cudzą polisę nie pozwala na wykazanie spełnienia warunku. Uprawnienie to wynika z ustawy PZP i jest niezależne od treści Rozdziału III, Podrozdziału IX, pkt 3 SWZ.

Zgodnie z art. 118 ust 4 ustawy Pzp zobowiązanie podmiotu udostępniającego zasoby, o którym mowa w ust. 3, (tj. polegania na zdolnościach lub sytuacji podmiotów udostępniających zasoby) potwierdza, że stosunek łączący wykonawcę z podmiotami udostępniającymi zasoby gwarantuje rzeczywisty dostęp do tych zasobów oraz określa w szczególności:

- 1) zakres dostępnych wykonawcy zasobów podmiotu udostępniającego zasoby;*
- 2) sposób i okres udostępnienia wykonawcy i wykorzystania przez niego zasobów podmiotu udostępniającego te zasoby przy wykonywaniu zamówienia;*
- 3) czy i w jakim zakresie podmiot udostępniający zasoby, na zdolnościach którego wykonawca polega w odniesieniu do warunków udziału w postępowaniu dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia, zrealizuje roboty budowlane lub usługi, których wskazane zdolności dotyczą.*

Zamawiający stoi na stanowisku, że rzeczywisty dostęp do zasobów potwierdzających sytuację ekonomiczną lub finansową dotyczy udostępnienia zasobów finansowych, nie zaś realnego udostępnienia polisy ubezpieczeniowej.

Z treści tego zobowiązania musiałaby wynikać bezwarunkowa cesja umowy ubezpieczenia na rzecz wykonawcy korzystającego z zasobów, alternatywnie musiałby on być wskazany jako ubezpieczony - przed datą zobowiązania do udostępnienia zasobów.

Tym bardziej niezasadne było dopuszczenie do łączenia polis kilku podmiotów udostępniających zasoby na rzecz wykonawcy.

Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w sprawie podmiotowych środków dowodowych (Dz.U. 2020 poz. 2415 ze zm.) zamawiający może żądać „dokumentów potwierdzających, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia ze wskazaniem sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia”. Zwrot „wykonawca jest ubezpieczony” wyraźnie wskazuje, że ubezpieczonym musi być wykonawca - nie inny podmiot.

Stanowisko to jest spójne z utrwalonym orzecznictwem Krajowej Izby Odwoławczej. W wyroku z dnia 16 maja 2022 r. (sygn. akt KIO 1052/22) Izba stwierdziła, że „wykazanie posiadania stosownej polisy ubezpieczenia na etapie oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu ma na celu wykazanie się przez wykonawcę określonym statusem ekonomiczno — finansowym” oraz że celem przedłożenia polisy jest weryfikacja wykonawcy przez ubezpieczyciela „pod względem jego wiarygodności, uczciwości gospodarczej oraz możliwości zapłaty składek”. Polisa OC jest więc dowodem osobistego statusu ekonomiczno-financego Wykonawcy. Stanowisko to Izba prezentuje konsekwentnie od wyroku z dnia 14 stycznia 2015 r. (sygn. akt KIO 2693/14).

W wyroku z dnia 16 maja 2022 r. (sygn. akt KIO 1052/22) Izba wskazała wprost: „Zasadnym jest również podkreślenie, że celem przedłożenia polisy OC jest sprawdzenie zdolności ekonomicznej i finansowej wykonawcy pod kątem zdolności wykonawcy do ubezpieczenia własnej działalności na żadaną przez zamawiającego sumę i możliwości uzyskania ubezpieczenia. To ubezpieczyciel weryfikuje w takich sytuacjach dany podmiot zamierzający zawrzeć umowę ubezpieczenia pod względem jego wiarygodności, uczciwości gospodarczej oraz możliwości zapłaty składek”.

Izba wskazała ponadto: „Uzasadnione jest przyjęcie, że wykazanie posiadania stosownej polisy ubezpieczenia na etapie oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu ma na celu wykazanie się przez wykonawcę określonym statusem ekonomiczno - finansowym, nie zaś ubezpieczenie danej inwestycji czy przedsięwzięcia gospodarczego, które jest przedmiotem zamówienia”. Z tez tych wynika jednoznacznie, że polisa OC jest dowodem osobistego statusu ekonomiczno - financego Wykonawcy - przymiotem, który musi przysługiwać mu bezpośrednio.

Tożsamą linię orzecniczą Krajowa Izba Odwoławcza prezentuje od ponad dekady. W wyroku z dnia 14 stycznia 2015 r. (sygn. akt KIO 2693/14) Izba potwierdziła, że: „wykazanie się na etapie oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu stosowną polisą ubezpieczeniową ma na celu wykazanie się przez wykonawcę określonym statusem ekonomiczno finansowym; celem przedłożenia polisy jest sprawdzenie zdolności ekonomicznej i finansowej wykonawcy”. Wyrok KIO 2693/14 zapoczątkował linię orzecniczą konsekwentnie podtrzymywaną w późniejszym orzecznictwie, w tym w wyroku KIO 1052/22.

Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 28 maja 2024 r. (sygn. akt KIO 1541/24) potwierdziła, że podmiotowe środki dowodowe - w tym polisa OC - składane na wezwanie zamawiającego muszą być aktualne na dzień złożenia i odzwierciedlać stan faktyczny istniejący w tym momencie, w tym faktyczne objęcie Wykonawcy ochroną ubezpieczeniową. Wynika z tego, że dokument ubezpieczeniowy musi potwierdzać aktualny status ubezpieczeniowy samego Wykonawcy.

III. Charakter zamówienia - art. 112 ust. 1 ustawy Pzp.

Zasada proporcjonalności z art. 112 ust. 1 ustawy Pzp jest w niniejszym przypadku w pełni dochowana. § 17 ust. 1 pkt 2 wzoru umowy nakłada na Wykonawcę jako stronę umowy obowiązek zawarcia i utrzymywania ubezpieczenia OC. Obowiązek ten jest ściśle osobisty i obciążony sankcją kontraktową z § 16 wzoru umowy (kara umowna 10 000 zł za każdy przypadek uchybienia), egzekwowaną wyłącznie od Wykonawcy jako strony kontraktu. Ze względu na wieloletni charakter zamówienia i osobisty obowiązek wynikający z umowy, § 17 ust. 1 pkt 2 wzoru umowy nakłada na Wykonawcę jako stronę umowy obowiązek zawarcia i utrzymywania ubezpieczenia OC. Obowiązek ten jest ściśle osobisty, tj. wiąże Wykonawcę jako stronę kontraktu, jest powiązany ze specyficznym zakresem ryzyk i obciążony sankcją kontraktową z § 16 wzoru umowy (kara umowna w wysokości 10 000 zł za każdy przypadek uchybienia), egzekwowaną wyłącznie od Wykonawcy jako strony umowy.

Podmiot trzeci niebędący stroną umowy nie podlega temu reżimowi. Zamawiający nie dysponowałby żadnymi skutecznymi instrumentami prawnymi do egzekwowania ciągłości ochrony ubezpieczeniowej od podmiotu niebędącego kontrahentem. Szacunkowa wartość zamówienia ustalona przed wszczęciem postępowania wynosi 84 904 824,37 zł (netto), a zakres ryzyk ubezpieczeniowych uzasadnia zarówno wymaganą sumę gwarancyjną, jak i osobisty charakter obowiązku ubezpieczeniowego.

IV. Wykładnia wyjaśnień treści SWZ - pismo nr RZP.271.08.09.2026 z dnia 24.03.2026 r. Wyjaśnienia treści SWZ z dnia 24.03.2026 r. (Ad. 1) stanowią odpowiedź na konkretny scenariusz (przypadek) opisany przez pytającego Wykonawcę: możliwości wykazania przez Wykonawcę warunku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności

związanej z przedmiotem zamówienia przez powołanie się na polisy ubezpieczeniowe wystawione na podmioty trzecie (udostępniające zasoby) jako ubezpieczonych. Zamawiający zasadnie ocenił ten przypadek jako niedopuszczalny, gdyż taka polisa podmiotu trzeciego nie potwierdza, że Wykonawca jest ubezpieczonym.

Wyjaśnienia treści SWZ stanowią integralną część dokumentacji postępowania (art. 135 ust. 2 ustawy Pzp). Należy podkreślić, iż Zamawiający nie wyłączał możliwości ubezpieczenia na cudzy rachunek w rozumieniu art. 808 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1071). Jednakże należy podnieść, iż odpowiedź na zapytanie Wykonawcy z dnia 23.03.2026 r. nie stanowiła generalnego wyłączenia postanowień art. 118 ust. 1 ustawy Pzp jako instytucji.

V. Postanowienia SWZ dotyczące stosowania art. 118 ust. 1 ustawy Pzp.

Zamawiający wyjaśnia, iż w SWZ zostały zawarte postanowienia, które umożliwiały Wykonawcy, w stosownych sytuacjach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, polegać na sytuacji finansowej lub ekonomicznej podmiotów udostępniających zasoby. Zgodnie z postanowieniami Rozdziału III, Podrozdziału XI pkt 5 ppkt 1 c) SWZ Wykonawca wraz z ofertą zobowiązany był złożyć:

„zobowiązanie podmiotu udostępniającego zasoby do oddania Wykonawcy do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji zamówienia lub inny podmiotowy środek dowodowy potwierdzający, że Wykonawca realizując zamówienie, będzie dysponował niezbędnymi zasobami tych podmiotów (jeżeli dotyczy). Zobowiązanie stanowi Załącznik nr 7 do SWZ”.

Wobec powyższego Załącznik nr 7 do SWZ stanowi wzór zobowiązania, w którym Zamawiający przewidział w szczególności postanowienia wynikające z art. 118 ust. 1 ustawy Pzp dotyczące możliwości polegania przez Wykonawcę na sytuacji finansowej lub ekonomicznej podmiotu udostępniającego zasoby:

„Zobowiązuję/jemy się do oddania n/w zasobów:

.....

(określenie zasobu: zdolności techniczne lub zawodowe (wiedza, doświadczenie, potencjał techniczny osoby zdolne do wykonania zamówienia), sytuacja ekonomiczna lub finansowa)”

„Oświadczam/my, iż:

> Udostępniam/my Wykonawcy w/w zasoby, w następującym zakresie:

.....

(zakres dostępnych Wykonawcy zasobów innego podmiotu tj. : wiedza i doświadczenie (nazwa zamówienia), osoby przewidziane do wykonania zamówienia (imię i nazwisko, funkcja lub zakres wykonywanych czynności), potencjał techniczny (rodzaj, nazwa, model), zdolność finansowa/ekonomiczna)”.

Ponadto Zamawiający w Rozdziale III, Podrozdziale XI pkt 12 ppkt 1 i 2 SWZ (zmiana treści SWZ — pismo nr RZP.271.08.08.2026 z dnia 23.03.2026 r.) zawarł następujące zapisy:

„1) Wykonawca, który polega na sytuacji lub zdolnościach innych podmiotów na zasadach określonych w art. 118 ust. 1 ustawy Pzp, przedstawia, na wezwanie Zamawiającego, w odniesieniu do tych podmiotów, niżej wymienione dokumenty na potwierdzenie braku podstaw do wykluczenia tych podmiotów z postępowania: (...).

2. Jeżeli zdolności techniczne lub zawodowe, sytuacja ekonomiczna lub finansowa podmiotu udostępniającego zasoby nie potwierdzają spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu lub zachodzą wobec tego podmiotu podstawy wykluczenia, Zamawiający żąda, aby Wykonawca w terminie określonym przez Zamawiającego zastąpił ten podmiot innym podmiotem lub podmiotami albo wykazał, że samodzielnie spełnia warunki udziału w postępowaniu”.

VI. Proporcjonalność warunku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia i kwestia liczby złożonych ofert.

Warunek posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia w kwocie 5 000 000 zł jest proporcjonalny do wartości i charakteru zamówienia. Złożenie w niniejszym postępowaniu jednej oferty wynika ze specyfiki rynku zamówień, których przedmiotem jest wieloletnie zarządzanie infrastrukturą energetyczną, nie zaś z nadmiernych wymogów Zamawiającego. Rynek podmiotów zdolnych do realizacji zamówień tego rodzaju jest obiektywnie ograniczony, co jest stanem naturalnym”.

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy wskazać na art. 118 ust. 1 ustawy Pzp, zgodnie z którym wykonawca może w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, w stosownych sytuacjach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, lub jego części, polegać na zdolnościach technicznych lub zawodowych lub sytuacji finansowej lub ekonomicznej podmiotów udostępniających zasoby, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi stosunków prawnych.

Przytoczony art. 118 ust. 1 ustawy Pzp stanowi wdrożenie do polskiego porządku prawnego art. 63 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE, zgodnie z którym: w

odniesieniu do kryteriów dotyczących sytuacji ekonomicznej i finansowej, określonych zgodnie z art. 58 ust. 3, oraz kryteriów dotyczących zdolności technicznej i zawodowej, określonych zgodnie z art. 58 ust. 4, wykonawca może, w stosownych przypadkach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, polegać na zdolności innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi powiązań. W odniesieniu do kryteriów dotyczących wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, określonych w załączniku XII część II lit. f), lub dotyczących stosownego doświadczenia zawodowego, wykonawcy mogą jednak polegać na zdolności innych podmiotów tylko wtedy, gdy te ostatnie zrealizują roboty budowlane lub usługi, odnośnie do których takie zdolności są niezbędne. W przypadku gdy wykonawca chce polegać na zdolności innych podmiotów, musi udowodnić instytucji zamawiającej, że będzie dysponował niezbędnymi zasobami, przedstawiając na przykład w tym celu stosowne zobowiązanie takich podmiotów. Instytucja zamawiająca sprawdza, zgodnie z art. 59, 60 i 61, czy podmioty, na których zdolności wykonawca zamierza polegać, spełniają odpowiednie kryteria kwalifikacji, i czy istnieją podstawy wykluczenia na mocy art. 57. Instytucja zamawiająca wymaga, by wykonawca zastąpił podmiot, który nie spełnia stosownego kryterium kwalifikacji lub wobec którego istnieją obowiązkowe podstawy wykluczenia. Instytucja zamawiająca może wymagać lub może być zobowiązana przez państwo członkowskie do wymagania, by wykonawca zastąpił podmiot, wobec którego istnieją nieobowiązkowe podstawy wykluczenia. Jeżeli wykonawca polega na zdolności innych podmiotów w odniesieniu do kryteriów dotyczących sytuacji ekonomicznej i finansowej, instytucja zamawiająca może wymagać od wykonawcy i tych podmiotów solidarnej odpowiedzialności za realizację zamówienia.

Z powyższego wynika, że ustawa Pzp, jak i dyrektywa klasyczna przewidują ogólną dopuszczalność polegania przez wykonawców na zdolnościach technicznych lub zawodowych oraz sytuacji finansowej lub ekonomicznej podmiotów udostępniających zasoby w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu. Z przepisów wynika, że możliwość wykorzystania przez wykonawcę zasobów podmiotów trzecich nie dotyczy zdolności do występowania w obrocie gospodarczym oraz uprawnień do prowadzenia określonej działalności gospodarczej lub zawodowej. Natomiast zasoby w postaci zdolności technicznych lub zawodowych, jak również sytuacja finansowa lub ekonomiczna podlegają udostępnieniu przez podmioty trzecie. W odniesieniu do warunków dotyczących sytuacji finansowej lub ekonomicznej ustawa Pzp nie zawiera przepisów szczególnych przewidujących jakiegokolwiek ograniczenia w możliwości polegania na tego rodzaju potencjale podmiotów trzecich. W art. 120 ustawa Pzp przewiduje rozwinięcie regulacji w zakresie udostępniania tego potencjału przewidując, że podmiot, który zobowiązał się do udostępnienia zasobów, odpowiada solidarnie z wykonawcą, który polega na jego sytuacji finansowej lub ekonomicznej, za szkodę poniesioną przez zamawiającego powstałą wskutek nieudostępnienia tych zasobów, chyba że za

nieudostępnienie zasobów podmiot ten nie ponosi winy. Ustawa Pzp nie zawiera przepisu dopuszczającego wyłączenie przez zamawiającego w SWZ danego postępowania możliwości polegania na sytuacji finansowej lub ekonomicznej podmiotów udostępniających zasoby w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu.

Należy dostrzec, że w art. 118 ust. 1 ustawy Pzp podkreślono, że poleganie na zdolnościach podmiotów trzecich możliwe jest jedynie „w stosownych sytuacjach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia”. Ograniczenie prawa polegania na zdolnościach innych podmiotów do stosownych sytuacji i konkretnego zamówienia oznacza, że nie w każdym przypadku będzie możliwe skorzystanie z zasobów podmiotu trzeciego. Prawo takie istnieje jedynie w przypadku możliwości wykazania przez wykonawcę, że w konkretnym postępowaniu udostępniane zasoby mogą być i będą realnie wykorzystane do wykonania zamówienia. Ocena, czy wykonawca wykazał, że faktycznie będzie dysponował zasobami podmiotu trzeciego powinna być dokonywana *ad casum* z uwzględnieniem warunków i możliwości wykorzystania określonych zasobów przy realizacji konkretnego zamówienia. Z przytoczonego sformułowania ustawowego nie wynika natomiast możliwość generalnego wyłączenia w danym postępowaniu możliwości polegania na sytuacji ekonomicznej lub finansowej podmiotów trzecich.

W kontrolowanym postępowaniu zamawiający zawarł w SWZ postanowienie w rozdz. III podrozdz. IX pkt 3, które opiera się na treści art. 118 ust. 1 ustawy Pzp. Zamawiający zmodyfikował brzmienie tego przepisu i usunął w treści SWZ wzmiankę o możliwości polegania na sytuacji ekonomicznej lub finansowej podmiotów trzecich. Należy stwierdzić, że treść SWZ w tym zakresie jest niezgodna z art. 118 ust. 1 ustawy Pzp. Potwierdzeniem intencji zamawiającego jest jednoznaczna odpowiedź na przytoczone wyżej pytanie wykonawcy do omawianej treści SWZ. W udzielonej odpowiedzi zamawiający wprost wskazał, że *Wykonawca nie może polegać na zasobach podmiotu udostępniającego zasoby, w zakresie spełnienia obowiązku posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności o wartości 5 000 000 zł, o którym mowa w Rozdziale III podrozdziale IX pkt 2 ppkt 3) SWZ.*

Zamawiający przedstawił uzasadnienie przyjętej treści rozdz. III podrozdz. IX pkt 3 SWZ w przytoczonych wyżej wyjaśnieniach z dnia 22.05.2026 r. Odnosząc się do przekazanych wyjaśnień należy wskazać, że w pierwszej kolejności zamawiający wskazuje w pkt II pisma, m. in., że „*Polisa wystawiona na podmiot trzeci, w której podmiot trzeci figuruje jako ubezpieczony, nie potwierdza statusu ubezpieczonego po stronie Wykonawcy. Nie istnieje forma przekazania cudzej polisy, która bez odrębnej umowy ubezpieczeniowej czyniłaby z Wykonawcy ubezpieczonego. Tym samym Zamawiający - stosując art. 119 ustawy PZP - ocenia, że poleganie na zasobach podmiotu trzeciego przez powołanie się na cudzą polisę nie pozwala na wykazanie spełnienia warunku*”. Zamawiający prezentuje stanowisko, iż w jego ocenie nie istnieje

możliwość wykazania realności udostępnienia przez podmiot trzeci potencjału w postaci zdolności ekonomicznej opierającej się na posiadanym ubezpieczeniu odpowiedzialności OC. Odnosząc się do tego stanowiska należy stwierdzić, że nie można w abstrakcyjny sposób przesądzić, że w żadnym wypadku podmiot trzeci nie sprostaby obowiązkowi wykazania prawidłowego udostępnienia swojego potencjału w zakresie ubezpieczenia OC. Ocena w tym zakresie może być dokonana jedynie w odniesieniu do konkretnego przypadku tj. wobec treści złożonego w postępowaniu zobowiązania podmiotu trzeciego. Skoro art. 118 ust. 1 ustawy Pzp oraz art. 63 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE przewiduje możliwość polegania na sytuacji ekonomicznej i finansowej podmiotu trzeciego bez żadnych wyłączeń, to należy uznać, że zamawiający powinien dopuścić uprawnienie wykonawców do korzystania z podmiotów trzecich w tym zakresie. Zamawiający będzie każdorazowo posiadał uprawnienie do oceny złożonego zobowiązania przez pryzmat art. 119 ustawy Pzp, który powołano w wyjaśnieniach. Ocena opisana w tym artykule dotyczy jednak konkretnego przypadku skorzystania przez wykonawcę z potencjału podmiotu trzeciego. Art. 119 nie stanowi podstawy do generalnego wyłączenia dopuszczalności powoływania się na sytuację ekonomiczną lub finansową podmiotu trzeciego i wprowadzenie zakazu w postępowaniu w tej kwestii.

Na poparcie swojego stanowiska zamawiający przytoczył fragmenty kilku wyroków KIO. Należy zauważyć, że żaden z tych wyroków nie dotyczy sytuacji analogicznej do tej objętej niniejszym naruszeniem. W cytowanych wyrokach zarzuty nie dotyczyły treści SWZ i zawartego w niej wyłączenia dopuszczalności powoływania się na potencjał ekonomiczny lub finansowy podmiotów trzecich w zakresie posiadania ubezpieczenia OC. W każdym z przytoczonych orzeczeń zarzut dotyczył konkretnej, złożonej w postępowaniu polisy OC. Co więcej, w żadnym wypadku stan faktyczny tych wyroków nie dotyczył wykazania spełnienia warunku przez podmiot trzeci – oceniane polisy OC składane były przez wykonawcę. Przytoczone fragmenty wyroków nie mogą zatem przesądzać o zasadności stanowiska zamawiającego w kontrolowanej sprawie.

W dalszej kolejności, w pkt III pisma, zamawiający uzasadnia swoje stanowisko przez odwołanie się do regulacji umownej ubezpieczenia opisanego w §17 umowy, wymaganego na etapie realizacji umowy. Zgodnie z wyjaśnieniami, m. in.: „§ 17 ust. 1 pkt 2 wzoru umowy nakłada na Wykonawcę jako stronę umowy obowiązek zawarcia i utrzymywania ubezpieczenia OC. Obowiązek ten jest ściśle osobisty i obciążony sankcją kontraktową z §16 wzoru umowy (kara umowna 10 000 zł za każdy przypadek uchybienia), egzekwowaną wyłącznie od Wykonawcy jako strony kontraktu. Ze względu na wieloletni charakter zamówienia i osobisty obowiązek wynikający z umowy §17 ust. 1 pkt 2 wzoru umowy nakłada na Wykonawcę jako stronę umowy

obowiązek zawarcia i utrzymywania ubezpieczenia OC. Obowiązek ten jest ściśle osobisty, tj. wiąże Wykonawcę jako stronę kontraktu, jest powiązany ze specyficznym zakresem ryzyk i obarczony sankcją kontraktową z §16 wzoru umowy (kara umowna w wysokości 10 000 zł za każdy przypadek uchybienia), egzekwowaną wyłącznie od Wykonawcy jako strony umowy”.

Odnosząc się do powyższego należy zauważyć, że ubezpieczenie wymagane na potwierdzenie spełnienia warunku udziału w postępowaniu nie jest ubezpieczeniem realizacji konkretnego kontraktu, lecz ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej wykonawcy z tytułu prowadzenia określonej działalności gospodarczej. Ubezpieczenie OC wymagane w opisie warunku oraz ubezpieczenie realizacji konkretnego przedmiotu zamówienia spełniają inne funkcje i objęte są odmiennymi wymaganiami. Należy zauważyć, że do ubezpieczenia OC wymaganego w opisie warunku znajduje zastosowanie art. 118 ust. 1 ustawy Pzp, tj. możliwość polegania na potencjale podmiotu trzeciego. Ubezpieczenie realizacji konkretnego kontraktu wymagane jest na etapie po zakończeniu postępowania o udzielenie zamówienia. W odniesieniu do ubezpieczenia realizacji konkretnego kontraktu zamawiający może dowolnie kształtować postanowienia umowy z uwzględnieniem odrębnych, właściwych przepisów, w tym Kodeksu cywilnego. Ubezpieczenie OC przedstawiane na potrzeby wykazania spełnienia warunku może być innym ubezpieczeniem, niż to wymagane przy podpisywaniu umowy. Z tych względów argumenty podnoszone przez zamawiającego w tym zakresie nie przekonują o zasadności przyjętego stanowiska.

Następnie, w pkt IV pisma z dnia 22.05.2026 r., zamawiający odnosi się do treści wyjaśnień SWZ opublikowanych w dniu 24.03.2026 r., przytoczonych na początku uzasadnienia tego naruszenia. Zamawiający stwierdził, że wyjaśnienia te „*stanowią odpowiedź na konkretny scenariusz (przypadek) opisany przez pytającego Wykonawcę*”. Zamawiający wskazał również, że „*odpowiedź na zapytanie Wykonawcy z dnia 23.03.2026 r. nie stanowiła generalnego wyłączenia postanowień art. 118 ust. 1 ustawy Pzp jako instytucji*”.

Z powyższym stwierdzeniem zamawiającego nie sposób się zgodzić. Wykonawca zadał konkretne pytanie: „*uprzejmie prosimy o potwierdzenie, że Wykonawca może polegać na zasobach podmiotu udostępniającego zasoby, w zakresie spełnienia obowiązku posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności o wartości 5 000 000,00 zł, o którym mowa w rozdziale III podrozdziale IX pkt 2 ppkt 3) SWZ*”. Pytanie to miało charakter generalny i dotyczyło rozstrzygnięcia, czy wykonawcy mogą czy nie mogą polegać na potencjale podmiotów trzecich w celu wykazania spełnienia warunku zdolności ekonomicznej i finansowej w postaci posiadania ubezpieczenia OC. Pytanie nie dotyczyło jakiegokolwiek kwestii szczegółowej, związanej z konkretnym przypadkiem, lecz zasadniczej dopuszczalności polegania na potencjale podmiotów trzecich w opisanym zakresie. Zamawiający w odpowiedzi jasno

wyraził brak zgody na poleganie na zasobach podmiotu udostępniającego zasoby w zakresie spełnienia obowiązku posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności o wartości 5 000 000 zł, o którym mowa w rozdziale III podrozdziale IX pkt 2 ppkt 3) SWZ. Odpowiedź ta nie dotyczy tylko jednego, konkretnego scenariusza, lecz stanowi generalne wyłączenie możliwości z art. 118 ust. 1 ustawy Pzp w odniesieniu do powyższego warunku. Odpowiedź zamawiającego jest spójna z treścią rozdz. III podrozdz. IX pkt 3 SWZ i stanowi ukształtowanie zasad udziału podmiotów trzecich w postępowaniu w sposób niezgodny z art. 118 ust. 1 ustawy Pzp. Należy przy tym zauważyć, że wyjaśnienia treści SWZ traktowane są jak integralna część SWZ i wiążą zarówno zamawiającego, jak i wykonawców. Wykonawcy zainteresowani złożeniem oferty uwzględniali zatem wyjaśnienia zamawiającego przy ocenie, czy spełniają warunki udziału w postępowaniu i czy ewentualnie mogą wykazać spełnienie warunku przy zaangażowaniu podmiotów trzecich.

W pkt V wyjaśnień z dnia 22.05.2026 r. zamawiający wskazuje, że „w SWZ zostały zawarte postanowienia, które umożliwiały Wykonawcy, w stosownych sytuacjach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, poleganie na sytuacji finansowej lub ekonomicznej podmiotów udostępniających zasoby”. Zamawiający wskazuje w tym zakresie na fragment zawarty we wzorze zobowiązania podmiotu trzeciego (załącznik nr 7 do SWZ), gdzie znajduje się wzmianka o sytuacji ekonomicznej lub finansowej w instrukcji wypełniania dwóch punktów tego zobowiązania. Ponadto wskazano na treść rozdz. III, podrozdz. XI pkt 12 ppkt 1 i 2 SWZ (po zmianach numeracji). Wskazany pkt 12 nosi tytuł „Dokumenty podmiotowe podmiotów udostępniających zasoby wykonawcy”. Spośród dwóch przytoczonych przez zamawiającego podpunktów, ppkt 2 stanowi przytoczenie art. 122 ustawy Pzp.

Odnosząc się do powyższego argumentu należy zauważyć, że zasadniczym punktem SWZ, który określa dopuszczalność powoływania się na potencjał podmiotu trzeciego jest rozdz. III podrozdz. IX pkt 3 SWZ. Jak już wyżej opisano, w punkcie tym zamawiający nie wskazał możliwości polegania na sytuacji finansowej lub ekonomicznej podmiotów udostępniających zasoby. Kwestia ta została wyraźnie potwierdzona w ramach wyjaśnień SWZ opublikowanych w dniu 24.03.2026 r. Przytoczone przez zamawiającego fragmenty dokumentacji postępowania mają znaczenie wtórne dla oceny, czy treść SWZ jest zgodna z art. 118 ust. 1 ustawy Pzp. Przywołane fragmenty nie zaprzeczają zastosowanemu w rozdz. III podrozdz. IX pkt 3 SWZ wyłączeniu polegania na sytuacji finansowej lub ekonomicznej podmiotów udostępniających zasoby, a jedynie świadczą o niespójności wewnętrznej treści SWZ. Fragmenty wzoru zobowiązania i rozdz. III, podrozdz. XI pkt 12 ppkt 1 i 2 SWZ nie mogą stanowić podstawy do stwierdzenia, że w kontrolowanym postępowaniu zamawiający dopuścił zgodnie z art. 118 ust.

1 ustawy Pzp możliwość powoływania się na potencjał ekonomiczny i finansowy podmiotów trzecich.

Z powyższych względów treść rozdz. III podrozdz. IX pkt 3 SWZ oraz treść odpowiedzi na pytanie do SWZ nr 1 z pisma z dnia 24.03.2026 r. nie może być uznana za zgodną z art. 118 ust. 1 ustawy Pzp. Co za tym idzie, niezgodna z art. 118 ust. 1 ustawy Pzp była również odpowiedź na pytanie do SWZ nr 2 z pisma z dnia 24.03.2026 r., która z góry wykluczała możliwość, aby warunek sytuacji ekonomicznej lub finansowej był wykazany w oparciu o potencjał kilku podmiotów trzecich. Ustalenie w postępowaniu, że wykonawca nie może polegać na zasobach podmiotu lub podmiotów udostępniających zasoby, w zakresie spełnienia obowiązku posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności o wartości 5 000 000 zł, o którym mowa w rozdz. III podrozdz. IX pkt 2 ppkt 3) SWZ, nie ma oparcia w przepisach ustawy Pzp. W konsekwencji ustalona przez zamawiającego treść rozdz. III podrozdz. IX pkt 3 SWZ oraz treść odpowiedzi na pytanie do SWZ nr 1 i 2 z pisma z dnia 24.03.2026 r. stanowi naruszenie art. 118 ust. 1 ustawy Pzp.

Powyższe naruszenie nie miało wpływu na wynik postępowania.

3) Jak wynika z dokumentacji postępowania, o udzielenie zamówienia mogli ubiegać się wykonawcy, którzy spełniali warunki udziału w postępowaniu oraz nie podlegali wykluczeniu z postępowania na podstawie: art. 108 ust. 1 i 2 ustawy Pzp; art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp; w art. 5k rozporządzenia Rady UE 2022/576 z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz. U. UE. L. z 2022 r. Nr 111, str. 1 z późn. zm.); art. 7 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 514).

Na potwierdzenie braku ww. podstaw do wykluczenia wykonawców zamawiający żądał złożenia dokumentów, o których mowa w §2 ust. 1 pkt 1 lit. a, b, pkt 2, 3, 6, pkt 7 (w opisanym zakresie) rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. z 2020 r., poz. 2415), dalej jako: „rozporządzenie”.

Zamawiający w rozdziale III podrozdz. XI pkt 2 ppkt 4 SWZ wskazał, że będzie wymagał złożenia jako podmiotowego środka dowodowego: „*oświadczenia Wykonawcy o aktualności informacji*”

zawartych w JEDZ oraz w oświadczeniu, o którym mowa powyżej w pkt 1 ppkt 3) lit. e) SWZ w zakresie podstaw wykluczenia określonych w art. 108 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 6 oraz art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp, podstaw wykluczenia określonych w art. 5k rozporządzenia dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie, oraz podstaw wykluczenia określonych w art. 7 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainie. Oświadczenie stanowi Załącznik nr 11 do SWZ". Wspomniany załącznik nr 11 do SWZ, stanowiący wzór oświadczenia, zawiera poniższą treść:

„(...) oświadczamy, że są aktualne informacje zawarte w oświadczeniu o niepodleganiu wykluczeniu, spełnianiu warunków udziału w postępowaniu (JEDZ), w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez Zamawiającego, o których mowa w:

- a) art. 108 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp,*
- b) art. 108 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp, dotyczących orzeczenia zakazu ubiegania się o zamówienie publiczne tytułem środka zapobiegawczego,*
- c) art. 108 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp, dotyczących zawarcia z innymi wykonawcami porozumienia mającego na celu zakłócenie konkurencji,*
- d) art. 108 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp,*
- e) art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp,*
- f) art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego,*
- g) art. 5k rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 229, str. 1 z późn. zm.), w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Rady (UE) 2022/576 w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz. U. UE. L. z 2022 r. Nr 111, str. 1 z późn. zm.)”.*

Zgodnie z art. 124 pkt 1 ustawy Pzp, zamawiający zobowiązany jest w postępowaniu o udzielenie zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne do żądania podmiotowych środków dowodowych na potwierdzenie braku podstaw wykluczenia. Z powyższego przepisu wynika zatem obowiązek żądania podmiotowych środków dowodowych w celu potwierdzenia braku podstaw wykluczenia. Zakres podmiotowych środków dowodowych, których zamawiający może wymagać w postępowaniu określają przepisy rozporządzenia. Oświadczenie wykonawcy o aktualności informacji zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy Pzp (JEDZ), zostało określone w § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia jako jeden z podmiotowych środków

dowodowych służący ocenie braku podstaw do wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu.

W tym miejscu należy podkreślić, że oświadczenie, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy Pzp (JEDZ) stanowi dowód potwierdzający brak podstaw wykluczenia oraz spełnianie warunków udziału w postępowaniu na dzień składania ofert - jest to tzw. oświadczenie wstępne (art. 125 ust. 3 ustawy Pzp). Natomiast oświadczenie wskazane w § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia potwierdza, że wykonawca nie podlega wykluczeniu na moment złożenia podmiotowych środków dowodowych w wyniku wezwania zamawiającego.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia zamawiający może żądać oświadczenia wykonawcy o aktualności informacji zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego, o których mowa w:

- a) art. 108 ust. 1 pkt 3 ustawy,
- b) art. 108 ust. 1 pkt 4 ustawy, dotyczących orzeczenia zakazu ubiegania się o zamówienie publiczne tytułem środka zapobiegawczego,
- c) art. 108 ust. 1 pkt 5 ustawy, dotyczących zawarcia z innymi wykonawcami porozumienia mającego na celu zakłócenie konkurencji,
- d) art. 108 ust. 1 pkt 6 ustawy,
- e) art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy, odnośnie do naruszenia obowiązków dotyczących płatności podatków i opłat lokalnych, o których mowa w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1170),
- f) art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy, dotyczących ukarania za wykroczenie, za które wymierzono karę ograniczenia wolności lub karę grzywny,
- g) art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy,
- h) art. 109 ust. 1 pkt 3 ustawy, dotyczących ukarania za wykroczenie, za które wymierzono karę ograniczenia wolności lub karę grzywny,
- i) art. 109 ust. 1 pkt 5-10 ustawy.

Mając na uwadze podstawy wykluczenia jakie zamawiający wskazał w kontrolowanym postępowaniu w SWZ, należy uznać, że zamawiający mógł żądać od wykonawcy złożenia oświadczenia, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia w zakresie aktualności informacji dotyczących podstaw wykluczenia wskazanych w art. 108 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 6 ustawy Pzp, tj. oświadczenia wskazanego w § 2 ust. 1 pkt 7 lit. a) – d) rozporządzenia.

Natomiast zamawiający żądał od wykonawcy oświadczenia o aktualności informacji podanych w oświadczeniu składanym na podstawie art. 125 ust. 1 ustawy Pzp, w zakresie odnoszącym się do podstaw wykluczenia z postępowania, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 6 ustawy Pzp, a także w art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp, tj. w zakresie szerszym niż przewiduje § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia. Należy zauważyć, że § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia nie przewiduje możliwości żądania od wykonawcy oświadczenia o aktualności informacji zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy, w zakresie podstawy wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp. Zamawiający nie był zatem uprawniony do wymagania oświadczenia w tym zakresie.

Tym samym zamawiający żądając oświadczenia o aktualności informacji podanych w oświadczeniu składanym na podstawie art. 125 ust. 1 ustawy Pzp, w zakresie szerszym niż przewiduje § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia, naruszył art. 124 pkt 1 ustawy Pzp w zw. z § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia.

Powyższe naruszenie nie miało wpływu na wynik postępowania.

Ponadto informuję, że zgodnie z art. 617 ustawy Pzp od wyniku kontroli uprzedniej zamawiającemu przysługuje prawo wniesienia do Prezesa Urzędu umotywowanych zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia doręczenia informacji o wyniku kontroli uprzedniej.

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadza kontrolę w zakresie zgodności z przepisami ustawy Pzp działań lub zaniechań zamawiającego. Kontrola prowadzona jest niezależnie od kontroli innych instytucji i organów, prowadzonych w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Z up. Wiceprezes
Urzędu Zamówień Publicznych